

STATSMINISTERENS TALE VED KRANSNEDLEGGINGEN VED
BERGMANNSMONUMENTET I RØROS, SØNDAG 27. MAI 1979

Ved store begivenheter hyller vi gjerne navngitte personer. Det gjelder enkeltpersoners innsats i krig eller fred, ved store sosiale framskritt eller historiske hendelser.

Men bak de kjente menn og kvinner står det mange som har vært med og bidratt til framgangen eller suksessen.

Tanken bak monumentet om Bergmannen synes for meg å være helt riktig. Johan O. Moen, selv bergmann, hadde den

- 2 -

rette innstillingen, da han tok initiativet til reisingen av monumentet. Dette skulle være et monument over den anonyme, navnløse, men helt avgjørende viktige bergmannen. Uten bergmannens blodslit ville det ikke vært mulig å bryte malmen fra fjell og i gruver.

Bergmannen og hans familie fikk ikke mange lovord. De ble heller ikke rike på verdens materielle goder. De var hverdagens slitere som kjente savn mer enn suksess.

Men i alle vanskeligheter som varte gjennom generasjoner, og i over 300 år her på Røros, hadde de sin egen innstilling til arbeidet. De var født på fjellvidda, følte seg hjemme der. De la interesse og kjærlighet i sitt harde og farefylte yrke. De aller fleste ville neppe bytte arbeidsplass. De var ett med gruva og med livet på fjellvidda.

Bergmannen har fått sitt ordets monument gjennom Johan Falkbergets bøker om livet på Røros.

Det synlige monument som vi står ved i dag, ble reist ved avslutningen av den 300-årige lange gruvetradisjonen på Røros. Heldigvis, kan vi si. Dermed vil kommende slekter kunne møtes her ved monumentet og la tankene gå tilbake til foregangsmennene. De som trass i lange og tunge arbeidsdager, også hadde krefter og overskudd til å sette sitt preg på lokalsamfunnet og på landets utvikling.

Det er slitets slekter vi minnes ved kransepåleggingen i dag.